

ПОЛОЖЕННЯ

про Віртуальну організацію «Radiophysics» Українського національного Грід

1. Загальні положення

1.1. Віртуальна організація (ВО) «Radiophysics» є об'єднанням грід-користувачів, що працюють в галузі радіофізики та суміжних напрямках.

ВО «Radiophysics» спрямована на популяризацію грід-технологій, полегшення і прискорення доступу користувачів до колективних обчислювальних ресурсів грід-інфраструктури, обміну інформацією та досвідом, створення спеціалізованого програмного забезпечення, баз даних і пр. інформаційних ресурсів, координації діяльності дослідників та підготовку кадрів у обраному напрямку.

Тематичними дослідженнями ВО «Radiophysics» є проведення чисельних експериментів, моделювання фізичних об'єктів, що взаємодіють з електромагнітними хвилями в широкому діапазоні довжин хвиль, вирішення інших актуальних наукових проблем у галузі радіофізики та суміжних галузях, а також проектування та інші інженерні розрахунки некомерційних радіоелектронних пристроїв і вузлів, що працюють у радіочастотному діапазоні.

1.2. ВО «Radiophysics» – динамічне співтовариство людей, котрі спільно використовують обчислювальні ресурси відповідно до п.1.1, до погоджених між ними та власниками ресурсів правилами, що регулюють доступ до всіх типів засобів, включаючи комп'ютери, програмне забезпечення і дані. Для того, щоб мати можливість використовувати послуги і ресурси Українського Національного грід, ВО має бути зареєстрована в національній грід-інфраструктурі, працювати за правилами національної грід-інфраструктури і виконувати вимоги елементів централізованого управління УНГ.

1.3. ВО є позаструктурним підрозділом Інститута радіофізики та електроніки ім. О.Я.Усікова Національної академії наук України та здійснює свою діяльність відповідно до чинного законодавства України, Статуту Інститута радіофізики та електроніки, регламентуючих документів про Український національний грід і даного Положення.

1.4. ВО створена наказом директора Інституту.

2. Керівний орган - Центр ВО «Radiophysics» та інші органи управління

2.1. ВО «Radiophysics» покладає функції поточного управління ВО на Керівний орган - Базовий Центр ВО «Radiophysics» і делегує йому права, обов'язки і повноваження визначені директором Інститута і цим Положенням

2.2. Керівний орган - Центр ВО «Radiophysics»:

- відповідає за створення, реєстрацію та розвиток ВО;
- здійснює поточне керівництво діяльністю ВО «Radiophysics»;
- готує звітність про діяльність Центру ВО «Radiophysics»;
- представляє інтереси членів ВО «Radiophysics» в органах державної влади та органах місцевого самоврядування;
- веде переговори з грід-сайтами про надання ресурсів користувачам ВО, відповідає за виконання вимог грід-сайтів щодо умов підключення і правил роботи ВО;
- укладає договори відповідно до законодавства України від імені ВО «Radiophysics» за дорученням директора установи;
- відповідає за надання членства у ВО сертифікованим користувачам УНГ і контроль за дотриманням ними правил використання ресурсів гріду;

- відповідає за випробування, перевірку безпеки і встановлення прикладного програмного забезпечення необхідного для потреб ВО;
- відповідає за інформаційну підтримку користувачів-членів ВО, організовує технічну підтримку користувачів-членів ВО;
- реагує на вимоги, запитання, зауваження та пропозиції органів центрального управління національної грид-інфраструктури, адміністраторів з безпеки грид-сайтів, користувачів тощо;
- організовує контроль за дотриманням правил користування грид і вимог інформаційної безпеки користувачами-членами ВО;
- несе повну відповідальність перед державою і національною грид-інфраструктурою, грид-сайтами, іншими користувачам УНГ за наслідки дій чи бездіяльності кожного користувача чи адміністратора зареєстрованого як член ВО, незалежно від його місця роботи. Керівний орган - Центр ВО є єдиним офіційним представником ВО в національній грид-інфраструктурі;
- здійснює інші повноваження, визначені цим Положенням та чинним законодавством України.

2.3. Керівний орган - Центр ВО «Radiophysics» має право:

- без затримок одержувати будь-яку інформацію щодо виконання робіт членами ВО «Radiophysics» за зареєстрованими проектами ВО «Radiophysics»;
- вирішувати у встановленому порядку питання щодо припинення виконання проектів у випадку невиконання членами плану-графіку робіт, незабезпечення запланованих показників проектів, а також питання виключення зі складу ВО «Radiophysics» його членів за умов невиконання ними своїх зобов'язань за цим Положенням.

2.4. Керівний орган - Центр ВО «Radiophysics» зобов'язаний:

- забезпечувати своєчасний розгляд проектів та змін до них на засіданнях ВО «Radiophysics»;
- виступати як заявник при поданні проектів ВО «Radiophysics» і внесенні змін до них, для їх реєстрації у встановленому порядку.

2.5. Для здійснення оперативного управління ВО директор Інституту призначає керуючий склад центру ВО.

До складу Центру ВО входить, окрім директора, менеджер ВО, адміністратор ВО і адміністратор з безпеки ВО.

Менеджер віртуальної організації (Virtual Organization Manager) – уповноважена центром ВО особа, що відповідає за реєстрацію учасників ВО та слідкує за дотриманням ними правил користування УНГ і вимог інформаційної безпеки.

Адміністратор віртуальної організації (Virtual Organization Administrator) – уповноважена центром ВО особа, відповідальна за дотримання ліцензійних угод та відсутність інформаційної загрози програмного забезпечення, яке ВО розповсюджує на грид-сайти для проведення досліджень. Надає інформаційну підтримку або самостійно встановлює і налагоджує програмне забезпечення на грид-сайтах.

Адміністратор з безпеки або представник з безпеки ВО – особа, яка відповідає за безпеку роботи сервісів ВО, аналізує загрози безпеці грид-мережі і встановлених сервісів, проводить дослідження інцидентів безпеки та діє як контактна особа у випадках інцидентів, що стосуються питань комп'ютерної або мережевої безпеки використовуваних грид-сайтів.

2.6. Очолює Центр ВО – заступник директора інституту, який завіряє всі документи Центру ВО своїм підписом і печаткою інституту.

Директор Центру ВО представляє інтереси ВО «Radiophysics» в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах, організаціях незалежно від форм власності, пропагує діяльність ВО «Radiophysics» в громадських, наукових колах тощо.

2.7. Для координації науково-технічної діяльності ВО може створювати Консультативну Наукову Раду ВО «Radiophysics» (далі - Рада), що є колегіальним дорадчим органом управління науково-технічним розвитком ВО «Radiophysics».

2.8. Раду очолює директор Центру ВО «Radiophysics», або голова Ради обирається з числа членів Ради на строк 1 рік.

До складу Ради входять представники Керівного органу - Центру ВО «Radiophysics», спеціалісти та науковці з числа членів ВО «Radiophysics». До складу Ради можуть також входити представники організацій, що співпрацюють з ВО, відповідальні працівники міністерств і відомств, НАНУ, вищих учбових закладів, адміністрацій різних рівнів, а також з організацій, співробітники яких є членами ВО «Radiophysics»; склад яких визначається на зборах членів ВО «Radiophysics» та затверджується Директором Центру ВО «Radiophysics» (або визначаються директором одноосібно).

Представники організацій, що входять до складу Ради мають підтверджувати законність даних про членів ВО «Radiophysics» - користувачів зі своєї організації і засвідчити особу. Список таких представників – членів Ради ВО є невід'ємним додатком до Положення, який повинен оновлюватись кожні 6 місяців.

2.9. Рада діє на підставі розробленого нею Положення, затвердженого Директором Центру ВО «Radiophysics».

Рада проводить свої засідання за необхідністю, але не менше, ніж двічі на рік. Засідання вважається правомочним за умов присутності на ньому не менш, ніж половини її членів.

2.10. Рішення Ради ухвалюються простою більшістю голосів членів Ради, присутніх на засіданні. Допускається прийняття рішень методом опитування. В цьому випадку проект рішення розсилається учасникам, які повинні письмово повідомити свою думку. Рішення методом опитування вважається прийнятим, якщо за нього висловились більшість членів Ради.

2.11. Рада:

- визначає перспективні напрями науково-технічного розвитку ВО «Radiophysics», зв'язки з партнерами;
- готує проекти ВО «Radiophysics» та подає їх на затвердження Керівного органу - Центру ВО «Radiophysics»;
- формує програми дій в науковій, технічній, виробничій і соціально економічній сферах;
- розглядає пропозиції членів ВО «Radiophysics» щодо нових проектів;
- координує спільну науково-технічну діяльність членів ВО «Radiophysics» по тематиці ВО;
- розробляє пропозиції щодо вдосконалення структури ВО «Radiophysics», зміни складу, режиму діяльності тощо;
- розглядає заяви про вступ до ВО «Radiophysics»;
- організовує наукові та науково-практичні конференції, семінари з науково-технічних, економічних та соціальних проблем ВО «Radiophysics»;
- готує рекомендації щодо використання централізованого фонду ВО «Radiophysics» тощо.

2.12. Рішення Ради, в тому числі стосовно її персонального складу, затверджуються Директором Центру ВО «Radiophysics» за умов його згоди з ним, після чого є обов'язковими для виконання всіма Учасниками ВО «Radiophysics».

3. Права і обов'язки членів ВО «Radiophysics»

3.1. Члени ВО «Radiophysics» мають право:

- звертатись до Керівного органу - Центру ВО «Radiophysics» з пропозиціями щодо розгляду нових та внесення змін до діючих проектів ВО «Radiophysics», спільної підготовки та затвердження їх у встановленому порядку;
- брати участь в роботі і управлінні Керівного органу - Центру ВО «Radiophysics» у порядку, передбаченому цим Положенням;
- одержувати у Керівного органу - Центру ВО «Radiophysics» необхідну інформацію про його діяльність;
- виходити із складу ВО «Radiophysics» у встановленому порядку з урахуванням своїх поточних зобов'язань перед ВО «Radiophysics» та її членами;
- здійснювати інші права у відповідності до законодавства України і цього Положення.

3.2. Члени ВО «Radiophysics» зобов'язані:

- додержуватись цього Положення, вчасно виконувати взяті на себе зобов'язання по відношенню до ВО «Radiophysics» і його членів;
- виконувати проекти ВО «Radiophysics» згідно з календарним планом, затвердженим Керівним органом - Центром ВО «Radiophysics»;
- забезпечувати конфіденційність інформації про діяльність ВО «Radiophysics»;
- своєчасно надавати Центру ВО «Radiophysics» інформацію, в тому числі конфіденційну, про хід виконання проектів та звіти по кожному з етапів виконання проектів;
- додержуватись «Правил використання ресурсів УНГ» та інших правил і процедур прийнятих ВО і в УНГ, як обов'язкові до виконання;
- підписати і додержуватись політики прийнятного використання ВО «Radiophysics»;
- виконувати всі процедури і правила, пов'язані з членством у ВО.

3.3. У передбачених цим Положенням випадках при необхідності колегіального прийняття рішень членами ВО «Radiophysics», такі рішення приймаються зборами членів ВО «Radiophysics» простою більшість голосів присутніх на зборах.

4. Правила вступу та членства

4.1. Центр ВО визначає політику прийнятного використання ВО (VO AUP) і гарантує, що тільки приватні особи, які погодилися дотримувати політику прийнятного використання (VO AUP) і «Правила використання ресурсів УНГ», і мають законні права до членства, можуть бути зареєстровані як члени ВО.

Менеджер ВО повинен опублікувати опис методів, використовуваних для перевірки даних користувача під час реєстрації і періодично перевіряти приналежність користувача.

4.2. Реєстрація членства у ВО.

Реєстрація членства здійснюється коли люди уперше приєднуються до ВО. Під час реєстрації збираються Реєстраційні Дані користувача. Точні Реєстраційні Дані повинні підтримуватися для усіх учасників ВО. Менеджери ВО повинні перевірити достовірність Реєстраційних Даних користувача і перевірити прийнятність користувача для спеціальної авторизації (Групи/функції). Перевірка Особистих даних користувача і встановлення достовірності проводиться у ВО тільки при реєстрації.

Процедура повинна включати призначення осіб, які беруть на себе відповідальність за достовірність наданих Реєстраційних Даних користувачем і які повноважні здійснити контроль прав користувача використовувати ресурси Грид . Цими особами можуть бути представники Інституту , і/або менеджери сайтів, де працюють користувачі.

В процесі реєстрації користувач повинен підписати згоду дотримуватися політики прийнятного використання і «Правил використання ресурсів УНГ» і так же згода на те, що частина його/її інформації, що включає особисті дані користувача, можуть бути доступні для технічного персоналу ВО «Radiophysics» у межах його компетенції.

4.3. Відновлення членства.

Процес відновлення членства включає:

- підтвердження, менеджером ВО, що членство, що триває у ВО, все ще дозволено.
- підтвердження або оновлення усіх даних наданих під час реєстрації і усіх спеціальних дозволів.
- підтвердження прийняття користувачем грид VO AUP і "Правил використання ресурсів УНГ".

Членство ВО повинно поновлюватися не пізніше кожних 12 місяців. Додатково усі члени ВО повинні пройти відновлення членства у разі істотної зміни політики прийнятного використання і/або "Правил використання ресурсів УНГ".

4.4. Виключення з членів ВО.

Виключення з членів ВО може статися у випадку:

- вимоги користувача або вимоги представника інституту;
- якщо процес відновлення не був завершений у відведений час;
- закінчення співпраці між інститутом користувача і ВО;
- закінчення співпраці між користувачем і ВО;
- закінчення співпраці між користувачем і його/її інститутом.

4.5. Призупинення членства.

Призупинення членства ВО є тимчасовим виключенням користувача з ВО.

Менеджер ВО повинен співробітничати найтіснішим чином з командою операційної безпеки (сайтів, БКЦ) в дослідженні інцидентів безпеки грид. Член ВО має бути тимчасово відсторонений, у разі надання менеджером ВО обґрунтованих доказів, що сертифікат учасника грид використовувався, за/(або без) згоди користувача, в порушенні відповідних правил грид і/або ВО. Запит про призупинення членства може бути поданий Адміністратором по безпеці Грид і/або Адміністратором ВО. Запити про призупинення членства від Грид-сайтів мають бути передані і підтверджені Адміністратором з безпеки Грид і/або Адміністратором ВО. У надзвичайних ситуаціях це підтвердження може бути забезпечене після фактичного призупинення членства, якщо менеджер ВО вважає це необхідним.

Усі розумні зусилля мають бути докладені менеджером ВО, щоб зв'язатися з членом ВО, коли він або вона тимчасово відсторонені. До відновлення тимчасово відстороненого користувача менеджер ВО повинен повідомити тих, хто просив призупинення. Має

бути узгоджена процедура врегулювання суперечок, у разі призупинення членства за запитом ВО і/або Грід, якщо користувач хоче оспорити призупинення свого членства.

4.6. Вимоги аудиту.

Служба(и) управління Членством у ВО повинна записувати і підтримувати журнал аудиту усіх операцій членства.

Журнали аудиту, що містять особисті реєстраційні дані, не зберігаються більше року.

Журнали аудиту повинні включати:

- кожен запит про членство;
- кожен запит про призначення або зміну ознак дозволу у ВО (групи, функції і так далі);
- кожен запит відновлення членства, кожен запит призупинення членства;
- кожне виключення з членів ВО.

Про кожний з таких запитів фіксується дата і час запиту, творець запиту, детальні дані запиту і чи було це схвалено або відхилено. Особа, що надає або відмовляється від запиту, має бути записана, включаючи будь-які кроки перевірки і залучені в цей процес консультанти та інші люди, наприклад, представники інститутів.

4.7. Конфіденційність даних.

ВО документує свою політику конфіденційності даних про Членство у ВО. Це включає виписки про те:

- які дані, якщо такі взагалі є, зібрані від учасника ВО на додаток до Реєстраційних Даних, при цьому повинно бути пояснено, чому ці дані вимагаються,
- як і де дані зберігаються,
- як довго дані зберігаються і як дані із збіглим терміном видалені,
- у кого в межах ВО є доступ до даних і чому,
- як користувач може проглянути свої власні дані і просити їх виправлення,
- що відбувається з даними про членство ВО, коли ВО припиняє існування,
- яким третім особам, розкриті дані про членство ВО і чому.

ВО може надати доступ до даних у разі розслідування інцидентів Адміністратором РО, Адміністратором з безпеки, або їх представникам та залученим особам.

5. Основні джерела фінансування ВО «Radiophysics» та його проектів

5.1. Основними джерелами фінансування проектів ВО «Radiophysics», поточної діяльності та розвитку матеріально-технічної бази є:

- кошти Інституту;
- інвестиції, гранти, кредити, в т.ч. іноземні;
- цільове державне фінансування;
- інші джерела, не заборонені законодавством України.

5.2. Кошти, накопичені згідно з чинним законодавством на спеціальних рахунках, використовуються винятково на інноваційну діяльність та розвиток інноваційної інфраструктури ВО «Radiophysics».

5.3. ВО «Radiophysics» не веде комерційної діяльності, і не дозволяється виконання проектів на комерційній основі.

6. Порядок внесення змін та доповнень до цього Положення

6.1. Будь-які зміни та доповнення до цього Положення можуть бути внесені за ініціативою Керівного органу - Центру ВО «Radiophysics» та його Ради. Ці зміни мають чинність тільки в тому разі, коли вони затвердженні Директором Інституту.

6.2. У випадку внесення змін і доповнень до чинного законодавства і нормативних актів України, що регулюють діяльність інноваційних центрів, Віртуальних організацій та їх Центрів, відповідні зміни вносяться до цього Положення, про що Керівний орган - Центр ВО «Radiophysics» інформує членів ВО і Раду у місячний термін.

7. Припинення діяльності ВО «Radiophysics»

7.1. Діяльність ВО «Radiophysics» припиняється при її реорганізації чи ліквідації.

7.2. Реорганізація проводиться за рішенням Керівного органу – Центру ВО «Radiophysics». Під час реорганізації права ВО «Radiophysics» переходять до його правонаступників.

7.3. Ліквідація ВО «Radiophysics» проводиться за рішенням директора Інституту чи за рішенням суду і здійснюється відповідно до законодавства України.

8. Прикінцеві положення

8.1. Додаткові угоди та додатки до цього Положення є його невід'ємною частиною і мають юридичну силу у разі, якщо вони викладені у письмовій формі, підписані директором Інституту та скріплені його печаткою.

8.2. Всі виправлення за текстом цього Положення мають силу та можуть братися до уваги виключно за умови, що вони у кожному окремому випадку датовані, засвідчені підписом Директора та скріплені його печаткою.

Директор Інституту
Радіофізики та електроніки ім. О.Я.Усикова
Національної академії наук України

Яковенко В. М.

Підпис

М.П.